

Pridobivanje znanja za ustvarjalno delo

Z obravnavo poročila o stanju in problematiki vzgoje in izobraževanja na področju osnovnega šolstva na zborih občinske skupščine 26. 2. 1987 se je zaključila večmesečna razprava o problematiki nadaljnega razvoja vzgoje in izobraževanja, katero je spodbudila razprava o tej problematiki na X. kongresu ZK Slovenije, javna tribuna v Cankarjevem domu, razprava na seji predsedstva CK ZKS ter obravnava poročila o preobrazbi vzgoje in izobraževanja v zborih republiške skupščine. Poleg razprav, ki so bile organizirane v okviru organov občinske konference ZK in SZDL, je bila tudi pomembna naša razprava ob tednu otroka, katere vsebino je pripravil šolski dispanzer Zdravstvenega doma Ljubljana Center, o zdravstvenih razmerah med šolarji v naši občini.

Kot izhodišče razprav je bila vloga izobrazbe za nadaljni družbeni razvoj ter zdrava mladina kot neprecenljivo bogastvo vsakega naroda.

Ob prebiranju poročila o srednjem usmerjenem izobraževanju v Ljubljani vidimo, da je njegovo uvajanje zadelo na razne probleme, od slabih materialnih pogojev, starega šolskega prostora, ne najbolj ustrezno izbranih novih vzgojno-izobraževalnih programov do velikega pritiska za vpis mladine z območja ljubljanske regije in Slovenije v določene vzgojno-izobraževalne programe.

Skupščina mesta Ljubljana je sicer nekoliko pozno, vendar z vso odgovornostjo v letu 1986 pristopila k načrtnemu izvajanju sanacije prostorov srednjih šol. Program prenovitvenih del je zajel 23 zgradb in naj bi omogočil boljše pogoje za delo šol in njihovo ustreznejšo opremljenost. Program se nadaljuje v letošnjem letu in je dolgoročno zasnovan.

Uresničevanje programa za vzgojo in varstvo predšolskih otrok je v preteklem letu naleto na finančne težave, ki so VVO omejevale nakup vzgojnih sredstev. Naslednji problem pa je bila pogostost menjave vzgojno-varstvenih delavcev z razmeroma visokim (21%) odstotkom dnevne odsotnosti vzgojiteljev z dela. Kljub navedenim problemom ugotavlja poročilo prizadevanja VVO kot celote in posameznih pedagoških delavcev, da bi v vzgojnem programu

uresničili opredeljene cilje. Posebna skrb je bila namenjena slovenščini kot učnemu jeziku ter čim zgodnejšemu srečanju otroka s knjigo, kot tudi programu telesne in zdravstvene vzgoje. Pri razporejanju otrok v oddelke so bili upoštevani starostna homogenost kot tudi posebnosti v mentalnem in telesnem razvoju posameznega otroka. Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja se je pokazala kot uspešna integrirana vzgojno-varstvena organizacija zlasti pri urejanju materialnih pogojev dela. V prihodnje bo nujno storiti vse, da da se materialna podlaga za izvajanje vzgojnega programa ne bo slabšala, zato bo nujno razrešiti način pridobivanja novih igral, vzdrževanje igral in igrišč. Potrebna bo tudi revizija zdravstveno pedagoških pormativov na oddelek, da ne bi poslabševali vzgojnega standarda otroka.

V občini deluje 7 osnovnih šol s 350 zaposlenih pedagoških in strokovnih delavcev. V zadnjih letih se izboljšuje strokovna izobrazba pedagoških delavcev, od katerih ima 90% ustrezno izobrazbo. Največ težav s kadri imajo šole pri glasbeni in tehnični vzgoji, telesni vzgoji, gospodinjstva in matematiki, težave pa nastopajo pri nadomeščanju učiteljev v času daljših bolniških in porodniških odsotnosti.

Tudi v preteklem letu so se izboljševali materialni pogoji, od ureditve knjižnic, nabave učil in učnih pripomočkov do vzdrževalnih del in opreme

učilnic. K izboljšanju materialnih pogojev je prispeval projekt Mestne izobraževalne skupnosti o opremljanju osnovnih šol. Postopoma napreduje tudi kvaliteta vzgojno-izobraževalnega dela.

Pri upravljanju šol postaja prisotno vprašanje sklepčnosti sveta šol v polni sestavi. Zato se notranje delegacije sveta sestajajo pogosteje in v nekaterih primerih razrešujejo tudi problematiko, ki je v pristojnosti sveta v razširjeni sestavi. Nekoliko bolj aktivni so sveti staršev, predvsem tudi sodelovanje staršev pri izvajanju interesnih dejavnosti. Tudi sodelovanje šol z organizacijami združenega dela je uspešnejše, ki je predvsem vidno pri finančni pomoči za nakup učil in učnih pripomočkov, izvajanju proizvodnega dela, ter pokroviteljstvom nad nekaterimi akcijami šol. Tudi poklicna vzgoja je že v dobrih meri postala sestavni del življenja vseh šol in poteka od seznanjanja s posameznimi poklici do ogleda proizvodnih obratov delovnih organizacij.

Na teh osnovnih šolah poteka pouk v okviru celodnevne šole, v oddelke podaljšanega bivanja je bilo vključenih 21,8% učencev, postopno pa narašča tudi število učencev, ki so vključeni v fakultativni pouk. V dodatni pouk je vključena tretjina učencev, kar kaže na povečano skrb šol za nadarjene učence.

Kljub velikim prizadevanjem po zagotovitvi šolske prehrane, je še vedno 6,5% učencev brez organizirane prehrane na šoli. Opaža se, da neustrezna prehrana ter drugi negativni učinki izrednega napredka civilizacije že vplivajo na rast, odpornost proti boleznim, psihično počutje, koncentracijo in s tem seveda na učni uspeh.

Kakšni so učenci naših šol, kako so zadovoljene njihove osnovne življenjske in razvojne potrebe so skušali ugotoviti delavci šolskega dispanzerja z raziskovalno nalogo »Nekateri vplivi načina življenja na zdravje šolarjev v občini Ljubljana Center«. Te ugotovitve bodo podlaga za naše nadaljnje delo.

V nadaljnji preobrazbi vzgoje in izobraževanja bomo morali posvetiti posebno pozornost pridobivanju temeljne splošne izobrazbe, ki naj spodbuja mlado generacijo k doseganju čim višje in kvalitetnejše izobrazbe, že zaposlene pa k izpopolnjevanju in pridobivanju novega znanja. Vse ravni in oblike izobraževanja po osnovni šoli morajo zagotavljati glede na individualne zmožnosti in družbene potrebe pridobivanje znanja za delo in za nadaljnje izobraževanje.

V hitro se spreminjajočem svetu, ko pospešeno naraščajo potrebe po znanju in obnem po specializaciji, je vse bolj nujno pridobivati tiste temeljne informacije, ki omogočajo posamezniku doumeti svet v njegovi procesualni celoti in vlogo subjekta v njem. Zato moramo spodbujati in nagradjevati prodor znanja v vse delovne organizacije in doseči, da bo izobraževanje mladine in odraslih enakovredna sestavina vzgojno-izobraževalnega sistema.

IVAN HAFNER

Nekoč – s tramovi podprto mesto; danes – s tramovi privezan most.

KOMUNALNA SKUPNOST O OBNOVI LJUBLJANSKIH CEST IN ULIC

Denar samo za krpanje ulic

O tem, da je ta zima pustila zelo vidne sledi v našem mestu, najbrž ni treba pisati. So preveč vidne. Seveda pa ne gre le za posledice ene same zime. Res pa je, da je bila letošnja ena izmed najhujših, saj je recimo zmrzal segala tudi do 1 metra globoko. Povsem razumljivo je zato, da so poškodbe precejšnje.

O tem kako in kdaj bodo odstranjene, smo se pogovarjali s pomočnikom direktorja tozda Komunalne gradnje, ki je zadolžen za vzdrževanje cest in ulic v Ljubljani, Mirkom Jarcem.

»Zadolženi smo za približno 1.475 km cest na celotnem ljubljanskem območju in za okoli 2 milijona m² peševih površin, kolesarskih stez in drugih javnih površin. Glede na vsa potrebna dela na naših cestah bi potrebovali 7,36 milijarde dinarjev.

Ceste delimo v tri skupine: v prvo so ceste, potrebne temeljite obnove. Teh je 184 tisoč m² in v občini Ljubljana Center 58,5 tisoč m². V drugi skupini so ceste potrebne asfaltne prevleke; teh je dobrih 126 tisoč m² (Center 22 tisoč m²); in v tretji so ceste potrebne krpanja, teh pa je 160.250 m² (Center 53.920 m²). V občini Ljubljana Center moramo torej popraviti za 136.620 m² cestnih površin, za kar potrebujemo nekaj manj kot 2 milijardi dinarjev.«

Denarja pa seveda ni dovolj. Komunalna skupnost iz svojega programa zagotavlja za celotno območje Ljubljane 0,89 milijarde dinarjev, kar pa je seveda veliko premalo. Zato je bil izdelan predlog odloka o začasnem plačevanju prispevka iz dohodka za izredno vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne porabe. Z njim naj bi zagotovili vsaj del potrebnih sredstev, da bi popra-

vili vsaj najhujše in da se Ljubljana ne bi naenkrat znašla »bosa«.

»Izdelali smo redne in izredne programe obnove cestnišča. To je posledica premajhnih sredstev. Pri tem smo se odločili glede na pomembnost posamezne ceste in na stopnjo uničenosti.«

V rednem programu je za občino Ljubljana Center predvidena obnova Gosposke in Zaloške ceste, del Zupančičeve in del Rozmanove ulice. »Razmišljali so tudi o Praškovi in Trdinovi, ki pa ju ni mogoče obnoviti zato, ker je tam še nesanirano plinsko omrežje. Plinarna ga namerava sanirati prihodnje leto in takrat bomo tudi mi oravili, kar je potrebno.«

Na podlagi interventnega odloka naj bi uredili še Titovo in Kardeljevo med Bavarskim dvorom in Konzorcijem na površini 20.500 m² in obnovili ograje na Tromostovju in Šušterskem mostu. Obnovili smo tudi že Poljansko cesto od Ambroževega trga do Roške razen pločnikov, ki bodo urejeni v kratkem.

»Na Tromostovju in Šušterskem mostu bomo poškodovane stebrčke zamenjali z novimi, poleg tega pa moramo zamenjati tudi vrhne vezane plošče,« je dejal Marko Jarc.

Poleg omenjenih cest pa bosta v prihodnjem letu pričakala obnovo še Petkovškovo nabrežje in Povšetova cesta, nekaj drugih cest pa bo moralo še počakati na denar.

JURIJ POPOV

OPERATIVNI NAČRT DELA SINDIKATA

Največ pozornosti gospodarskim nalogam

V skladu s programskimi usmeritvami je občinski sindikalni svet sprejel nov operativni načrt dela za prihodnje trimesečno obdobje. Tudi v tem času bodo prevladovali gospodarske teme, kar je povsem razumljivo glede na gospodarske razmere v naši družbi.

Maja bodo med drugim obravnavali osnutek sprememb in dopolnitev družbenega dogovora o kadrovske politiki v Sloveniji, ocenili delovanje delegatskega sistema v občini s posebnim poudarkom na delovanju zbora združenega dela ter preučili poslovne rezultate v prvih treh mesecih tega leta in delitvena razmerja. Maja bodo pripravili tudi posvete s predsedniki izvršilnih in koordinacijskih odborov o najbolj pereči problematiki.

Junija bo sklenjena javna razprava o spremembah in dopolnitvah zakona o združenem delu – tako imenovani delavski ustavi, člani občinske sindikalne organizacije pa bodo razpravljali tudi o spremembah in dopolnitvah zakona o usmerjenem izobraževanju. V tem mesecu bo najpomembnejša naloga obravnava majske analize gospodarjenja.

To so le poglobitve naloge iz operativnega načrta, ki je sicer precej bolj obsežen. Med drugimi nalogami omenimo le še slovesno podelitev srebrnega znaka Zveze sindikatov Slovenije, ki bo ob praznovanju Prvega maja – delavskega praznika.

J. P.

Prenovljeno Poljansko cesto od Ambroževega trga do Roške ceste so odprli 15. aprila.